

ладия-та не вдигатъ лопати-тѣ на горѣ, а държатъ ги на едно мѣсто, до дѣто минатъ страшно-то мѣсто.

КЪМЪ 69 стр.

Лапландци. Това име е излѣзло отъ тамошна дума, Лаппъ, коя-то ще рече мѣхъ, съ кой-то се покриватъ дървета-та на крайний сѣверъ. Лапландия заселяватъ до 10,000 д. хора, кои-то живѣятъ по тази повече-то покрита съ снѣгъ страна. Едни отъ тѣхъ ловятъ риба и съ това се хранятъ, а други развъждатъ елени. Първи-тѣ живѣятъ на едно мѣсто; а други-тѣ се скитатъ отъ мѣсто на мѣсто да търсятъ егода за стадата си — елени; това го искатъ елени-тѣ, защото ги накарватъ двѣ нужди да се мѣстятъ: лѣте по долини-тѣ става топло, та елени-тѣ не можатъ да търпятъ, и още явяватъ се единъ родъ мухи, кои-то страшно ги хапватъ.

Сѣверний елень е едно отъ полезни-тѣ животни на свѣта. Той не търси отъ господаря си никаква грижа за живота си, а самъ съ копита-та си раскрива снѣга и намѣрва еленскій мѣхъ, съ кой-то се храни, а при това принася голѣма облага на господаря си. Сѣверний елень дава на тамошни-тѣ жители сички потрѣби за живота имъ: храна, дрѣхи, вѣщество за покривъ и за освѣтяване, а най-много му служи да го прѣнася отъ едно мѣсто на друго прѣзъ необорими-тѣ снѣжни равнища. Ягкота-та и бързота-та на това животно сж за чудение. Запрѣгнатъ въ лежки Лапландски санки, сѣверний елень прѣминува 6 часа пѣтъ за единъ. Въ палатъ-тѣ на Шведскій царь, въ Стокхолмъ, има кадро-то на единъ елень, кой-то, казватъ, прѣминалъ 300 часа пѣтъ въ 48 часа. На кѣсо сѣвер. елень за сѣверни-тѣ жители е толкосъ потрѣбенъ, колко-то камила-та за Азиатци-тѣ и Африканци-тѣ, кои-то живѣятъ по пустини-тѣ. Както тѣзи пустинни мѣста би останали ненаселени ако не би била камила-та, тѣй сжщо и сѣверни-тѣ ледени пустини безъ елена останали би безъ хора.

КЪМЪ 69 стр.

Желѣзо и мѣдъ. Отъ сички-тѣ други метали желѣзото и мѣдъ-та сж най-много потрѣбни, защото отъ тѣхъ си правятъ хора-та много нѣща, съ кои-то си служатъ сѣки день.

Желѣзо-то се намира туку-рѣчи по сичко-то земно кжлбо. То се намира или на цѣли кжсове или въ видъ на руда. Руда-та топятъ и искарватъ желѣзо или въ видъ на прѣте